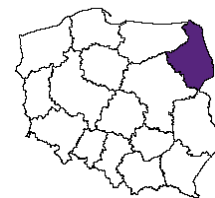

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
ul. Krakowska 13, 15-959 Białystok

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00
faks 85 749 77 79

Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO WE WRZEŚNIU 2016 R.

Nr 9/2016

opublikowany 28.10.2016 r.

***

- ⇒ W okresie styczeń–wrzesień 2016 r., podobnie jak przed rokiem, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym (o 2,4%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września br. wyniosła 10,5% i zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do zaobserwowanej w poprzednim miesiącu, jak i w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- ⇒ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br., w stosunku do takiego samego okresu 2015 r., zwiększyło się o 4,7% i był to wzrost wyższy od obserwowanego rok wcześniej.
- ⇒ We wrześniu 2016 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku, ceny artykułów żywnościowych uległy różnokierunkowym zmianom. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem płacono za cukier biały kryształ i cytryny, natomiast największy spadek dotyczył cen marchwi i ziemniaków. W mniejszym stopniu zmieniły się ceny towarów nieżywnościowych i usług.
- ⇒ Na rynku rolnym w okresie styczeń–wrzesień br., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, ceny produktów roślinnych wzrosły (z wyjątkiem cen skupu ziemniaków i pszenicy), zaś produktów zwierzęcych uległy zmniejszeniu (z wyjątkiem cen żywca wieprzowego w skupie i żywca wołowego na targowiskach). W omawianym okresie zdrożały zwierzęta gospodarskie na targowiskach (z wyjątkiem prosięcia na chów).
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2016 r. nadal kształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej (o 6,6%). Podobnie jak przed rokiem, wartość produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym uległa zmniejszeniu (o 3,6%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w ciągu pierwszych trzech kwartałów br. pozostała na niezmiennym poziomie w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Równocześnie w skali roku spadła liczba lokali mieszkalnych, na których realizację wydano pozwolenia (o 18,9%) i których budowę rozpoczęto (o 0,2%).
- ⇒ W okresie styczeń–wrzesień br. odnotowano spadek poziomu sprzedaży detalicznej (o 11,1%), natomiast wzrost sprzedaży hurtowej towarów (o 1,1%) w ujęciu rocznym, podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano spadek sprzedaży detalicznej i hurtowej w skali roku.

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	10
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

W Komunikacje zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót

pełna nazwa

sekcje PKD

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy PKD

produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podlaskim w październiku 2016 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Białymstoku: <http://bialystok.stat.gov.pl/> w dniu 28 października 2016 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 101,4 tys. osób, tj. wyższym od zanotowanego w poprzednim miesiącu i analogicznym okresie 2015 r. odpowiednio o 0,3% i 2,6% (we wrześniu ubiegłego roku w ujęciu rocznym wzrosło o 0,5%). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego była niższa niż przed rokiem (10,5% wobec 11,6%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 100,3 tys. osób i było o 2,4% wyższe od zanotowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

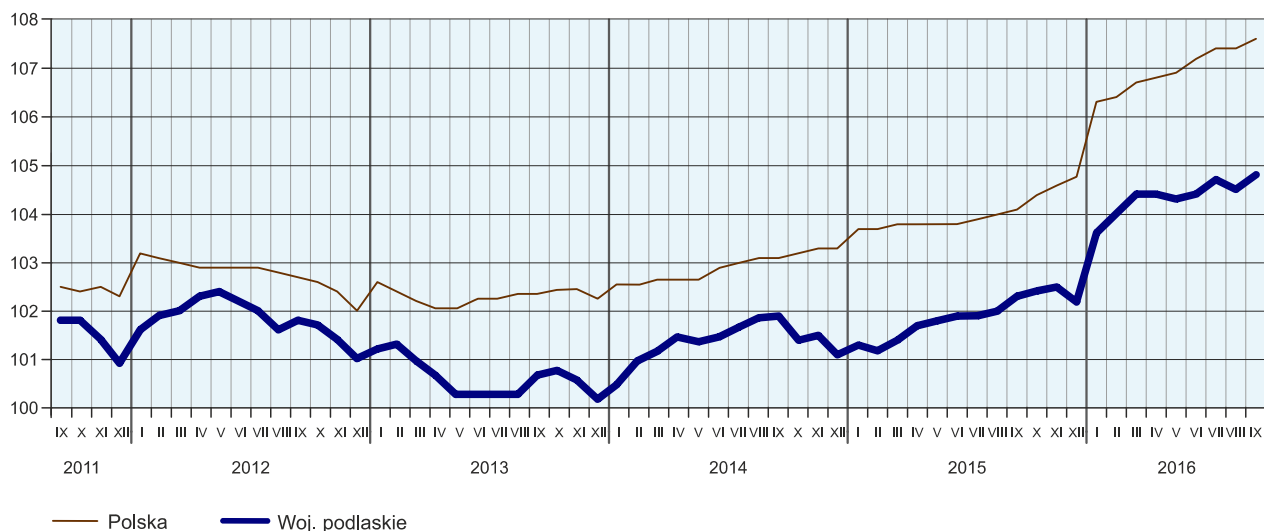
Wyszczególnienie	IX 2016		I–IX 2016	
	w tysiącach	IX 2015=100	w tysiącach	I–IX 2015=100
O g ó ł e m	101,4	102,6	100,3	102,4
w tym:				
Przemysł	49,2	102,8	49,1	103,5
górnictwo i wydobywanie	0,5	91,3	0,5	100,8
przetwórstwo przemysłowe	44,9	103,1	44,8	103,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,2	95,2	1,2	92,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2,6	103,4	2,6	104,6
Budownictwo	10,0	104,7	9,6	104,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	23,6	102,9	23,2	101,2
Transport i gospodarka magazynowa	5,9	100,9	5,7	97,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,8	107,1	1,9	111,1
Informacja i komunikacja	1,2	97,2	1,2	94,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,2	98,2	2,2	100,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,6	101,2	2,5	101,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,0	103,2	2,1	105,0

W odniesieniu do pierwszych trzech kwartałów ubiegłego roku wzrost przeciętnego zatrudnienia miał miejsce przede wszystkim w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 11,1%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 5,0%), a także dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja oraz budownictwo (po 4,6%). Spadek wystąpił m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,6%), informacji i komunikacji (o 5,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,1%).

Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku najwyższy wzrost odnotowano w jednostkach zajmujących się produkcją wyrobów z metali (o 17,5%), poligrafia i reprodukcją zapisanych nośników informacji (o 15,5%), gastronomią (o 15,0%), a także gospodarką odpadami; odzyskiem surowców (o 9,0%). Zatrudnienie niższe niż przed rokiem zaobserwowano m.in. w utrzymaniu porządku w budynkach i zagospodarowaniu zieleni (o 12,8%), działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki (o 10,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,6%) oraz produkcji odzieży (o 5,6%).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

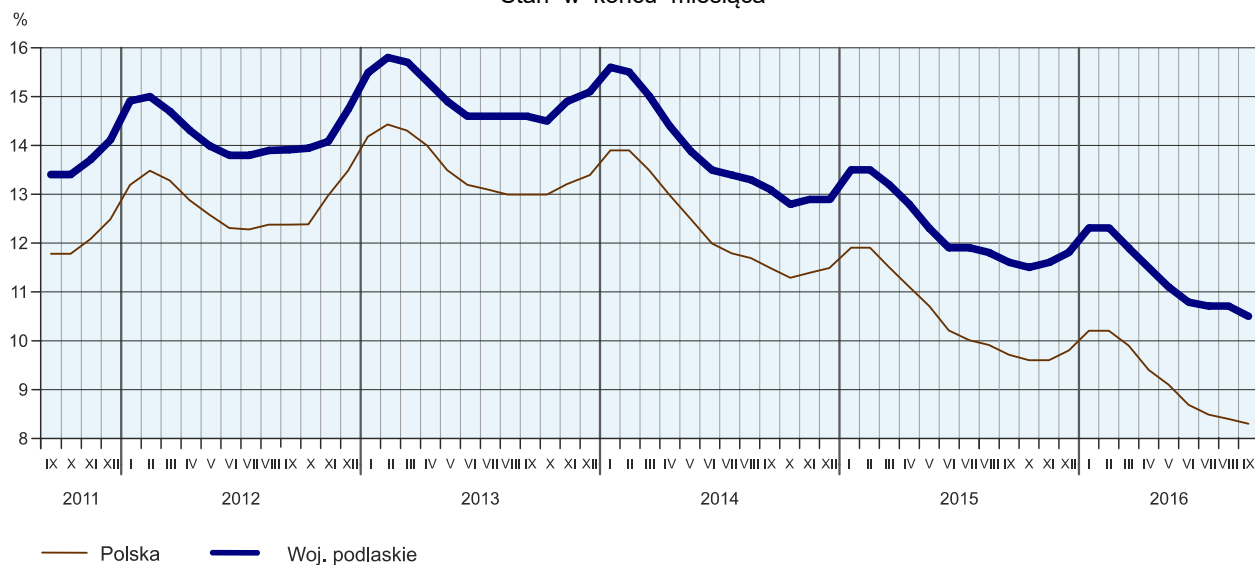
W końcu września 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 48963 osoby i była o 1061 osób (o 2,1%) niższa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 4859 osób (o 9,0%) mniejsza niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 46,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 46,7%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2015	2016	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	53822	50024	48963
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	6659	5475	6200
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	7527	5451	7261
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	11,6	10,7	10,5

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

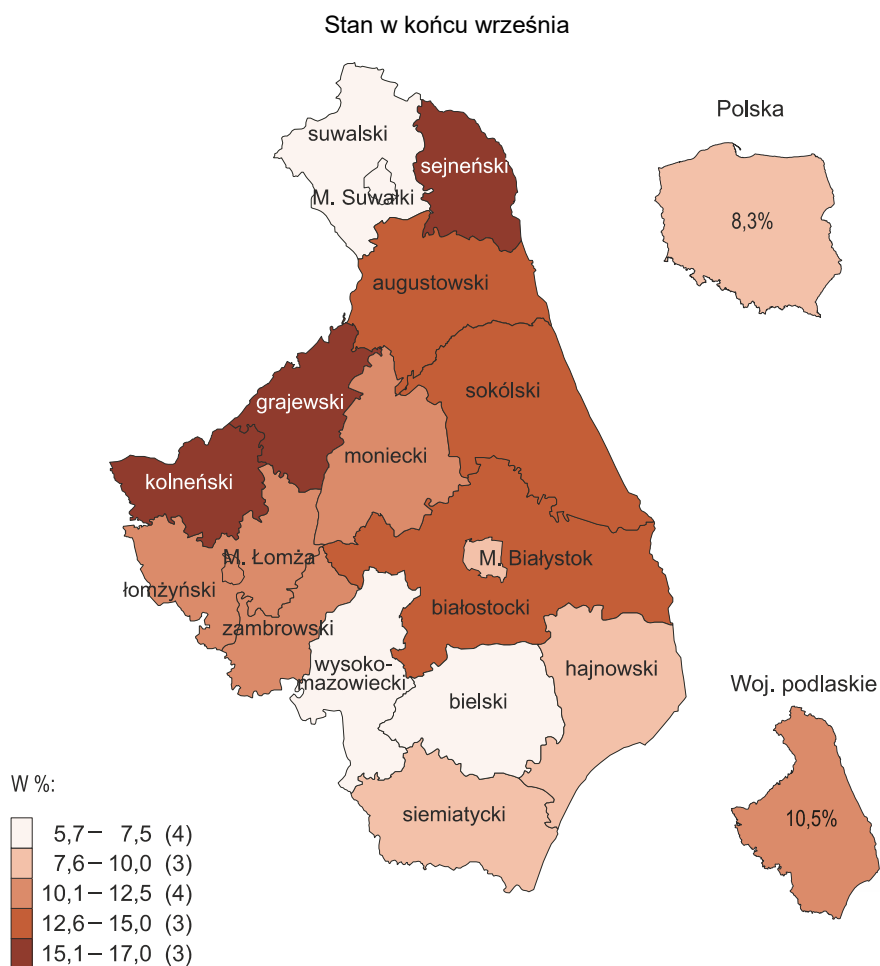
Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 10,5% i zmniejszyła się zarówno w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 0,2 p. proc.), jak i w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 r. (o 1,1 p. proc.).

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: grajewski (17,0%), kolneński (16,2%) oraz sejneński (15,2%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach: suwalskim (5,7%), bielskim i wysokomazowieckim (po 6,6%) oraz w mieście Suwałki (7,2%). W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia spadła we wszystkich powiatach województwa podlaskiego, przy czym najbardziej w białostockim (o 1,6 p. proc.), sejneńskim, monieckim oraz w mieście Białystok (po 1,4 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

We wrześniu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 6200 osób bezrobotnych, tj. o 13,2% więcej niż przed miesiącem, ale o 6,9% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zwiększył się odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 1,9 p. proc. do 77,2%) oraz udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,6 p. proc. do 2,9%). Zmniejszeniu uległ natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 3,9 p. proc. do 22,4%) i absolwentów (o 1,8 p. proc. do 16,1%).

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 7261 osób, tj. o 33,2% więcej niż w poprzednim miesiącu, ale o 3,5% mniej niż rok wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4111 osób (przed rokiem 4021 osób). Odsetek tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zwiększeniu (o 3,2 p. proc. do 56,6%). Wzrósł także udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,6 p. proc. do 8,8%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p. proc. do 0,7%). Zmniejszył się natomiast

odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,9 p. proc. do 15,0%) i udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,8 p. proc. do 10,2%).

W końcu września 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 44143 bezrobotnych, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu 2015 r. (o 0,1 p. proc. do 90,2%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2016 r. stanowili 89,2% ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem wzrósł w skali roku (o 0,4 p. proc. do 61,9%). Zwiększeniu uległ również odsetek osób powyżej 50 roku życia (o 0,9 p. proc. do 27,6%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 6,5%). Spadł natomiast udział osób do 30 roku życia (o 2,5 p. proc. do 30,6%).

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, a najbardziej w przypadku osób do 30 roku życia (o 15,8%).

Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych kształtował się następująco:

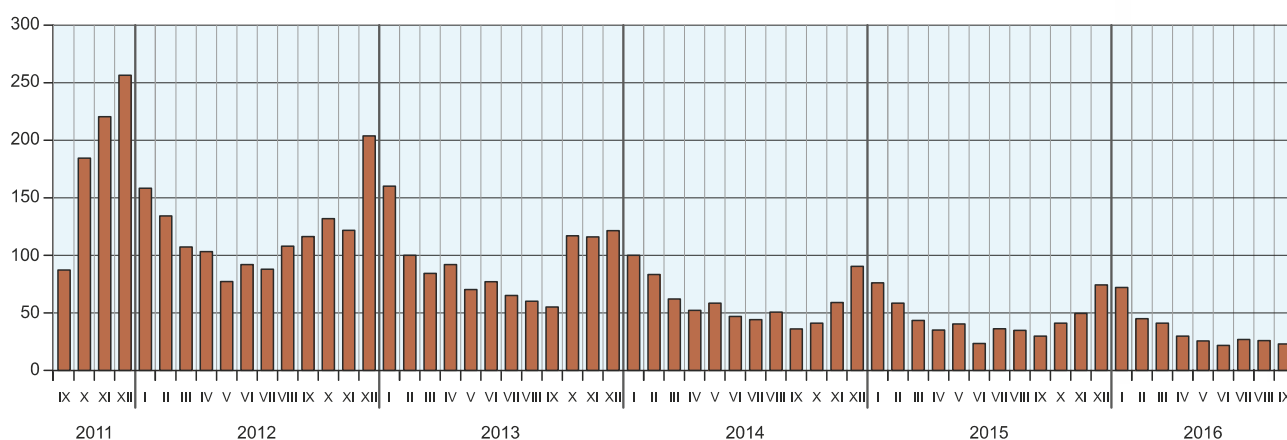
Kategorie bezrobotnych	IX 2015	2016	
		VIII	IX
w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Długotrwale bezrobotni ^a	61,5	61,5	61,9
Do 30 roku życia	33,1	30,5	30,6
Powyżej 50 roku życia	26,7	27,6	27,6
Niepełnosprawni	6,4	6,4	6,5

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 2884 **oferty zatrudnienia**, tj. o 49 więcej niż przed miesiącem i o 102 więcej niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 23 bezrobotnych (przed miesiącem 26, a przed rokiem 29).

LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

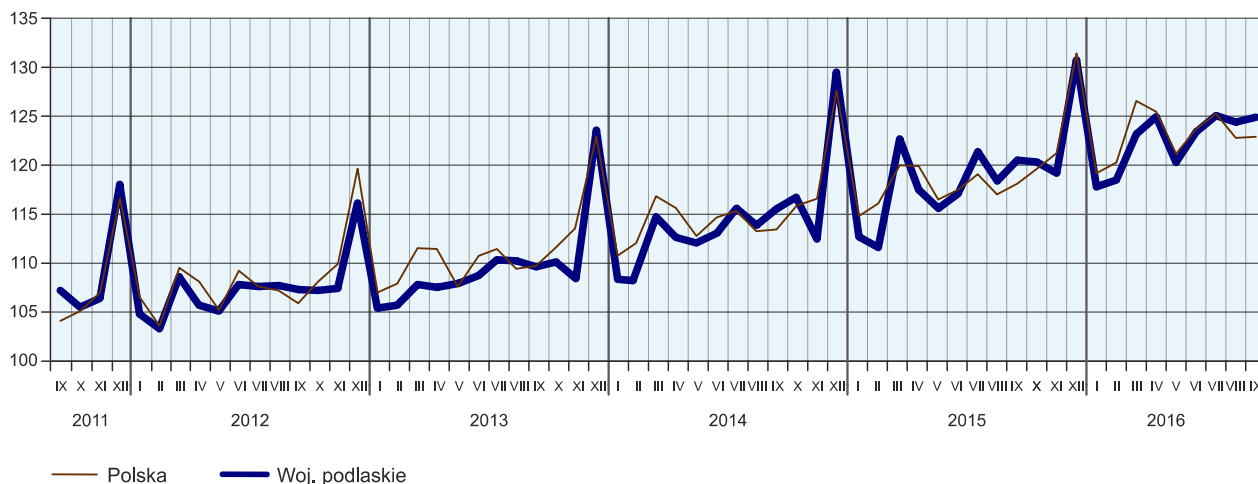
Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 5 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 44 pracowników (przed rokiem odpowiednio 6 zakładów i 81 pracowników).

***

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3622,95 zł, tj. o 3,7% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 4,2%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016		I-IX 2016	
	w złotych	IX 2015=100	w złotych	I-IX 2015=100
O g ó ł e m	3622,95	103,7	3576,37	104,7
w tym:				
Przemysł	3679,01	105,1	3603,69	104,4
górnictwo i wydobywanie	5066,92	109,5	4143,85	112,4
przetwórstwo przemysłowe	3633,79	105,2	3565,79	104,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4600,66	104,0	4568,29	106,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3750,08	104,6	3692,88	104,5
Budownictwo	4145,17	98,2	4212,87	102,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3272,60	105,0	3249,30	106,8
Transport i gospodarka magazynowa	3565,43	109,4	3387,18	107,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2661,39	103,3	2574,66	101,4
Informacja i komunikacja	4467,06	100,3	4577,47	102,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3860,12	100,9	3779,55	101,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2297,56	107,2	2231,56	104,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3742,10	102,0	3875,42	103,8

W okresie trzech kwartałów br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3576,37 zł, tj. o 4,7% wyższym niż przed rokiem.

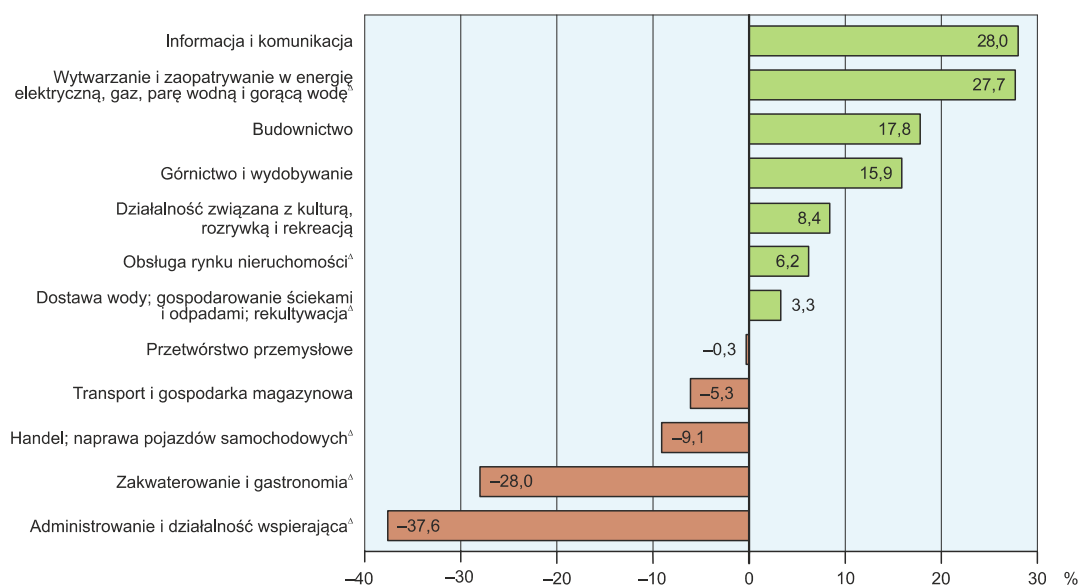
W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ubiegłego roku wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w gór-

nictwie i wydobywaniu (o 12,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,9%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,8%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,5%).

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. pracujący w sekcjach: informacja i komunikacja (o 28,0%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 27,7%), a także budownictwo (o 17,8%). Płace znacznie poniżej średniej uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się m.in. administrowaniem i działalnością wspierającą (o 37,6%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 28,0%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 9,1%).

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE
W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2016 R.**

W ciągu dziewięciu miesięcy 2016 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw przepracowali łącznie 133,7 mln godzin, tj. o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 59,0 mln (44,1% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 30,8 mln (23,0% ogółu). W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. liczba przepracowanych godzin wzrosła m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 20,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,3%), a także w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,9%), natomiast jej największy spadek odnotowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 8,6%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,7%) oraz informacja i komunikacja (o 3,3%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2016 r. wyniósł 148,1 godziny, tj. o 0,2% mniej niż rok wcześniej. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się na poziomie 24,14 zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. wzrosło o 4,9%. W omawianym okresie wynagrodzenie za godzinę zwiększyło się w większości sekcji, przy czym najbardziej w górnictwie i wydobywaniu – o 24,0%, transporcie i gospodarce magazynowej – o 8,0%, a także w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz budownictwie – po 5,9%. Spadek go-

dzinowego wynagrodzenia stwierdzono w dwóch sekcjach, tj. w administrowaniu i działalności wspierającej – o 11,2% oraz obsłudze rynku nieruchomości – o 0,3%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 31,78 zł, a najniższe – w administrowaniu i działalności wspierającej – 13,65 zł.

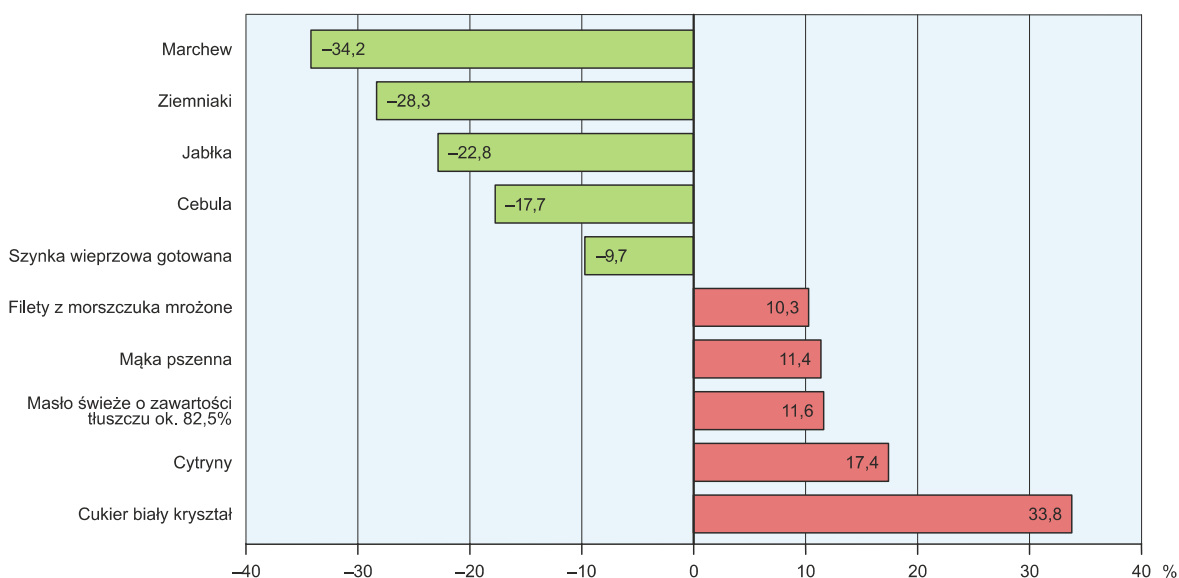
***

CENY DETALICZNE

We wrześniu 2016 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku, największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem kosztował cukier biały kryształ (o 33,8%) i cytryny (o 17,4%). Droższe były również: masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 11,6%), mąka pszenna (o 11,4%) oraz filety z morszczuka mrożone (o 10,3%). Znacznie mniej niż rok wcześniej płacono natomiast za marchew (o 34,2%), ziemniaki (o 28,3%) i jabłka (o 22,8%). Obniżeniu uległy również ceny cebuli (o 17,7%) oraz szynki wieprzowej gotowanej (o 9,7%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

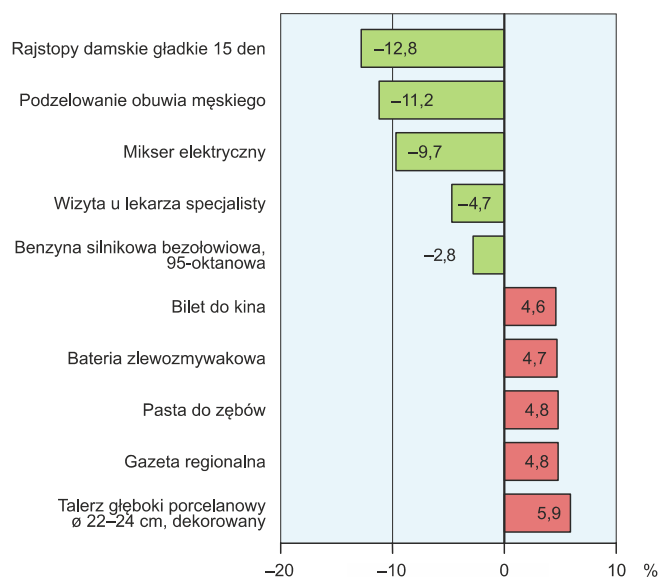
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W analizowanym okresie wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych najbardziej wzrosły ceny: talerza głębokiego porcelanowego o średnicy 22–24 cm, dekorowanego (o 5,9%) oraz gazety regionalnej i pasty do zębów (po 4,8%). Więcej niż rok wcześniej należało zapłacić także za baterię zlewozmywakową (o 4,7%) i bilet do kina (o 4,6%). Znacznie mniej niż przed rokiem kosztowały rajstopy damskie gładkie 15 den (o 12,8%) i podzelowanie obuwia męskiego (o 11,2%). Zmniejszyła się również cena miksera elektrycznego (o 9,7%), opłata za wizytę u lekarza specjalisty (o 4,7%) oraz cena benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 2,8%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

***

ROLNICTWO

We wrześniu 2016 r. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 13,4°C i była o 1,7°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Zarówno temperaturę maksymalną (27,7°C), jak i minimalną (0,4°C) zanotowano w Białymstoku. Wystąpiły również przygruntowe przymrozki – minus 1,7°C w Suwałkach i minus 1,6°C w Białymstoku. Średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 28,3 mm i stanowiła 51,5% normy z wielolecia. W omawianym miesiącu zanotowano 8 dni z opadami w południowej części województwa i 6 – na północy regionu.

W pierwszej dekadzie września zakończono siew rzepaku. Ze względu na panującą wcześniej suszę, w północnej części województwa kontynuowano siewy zbóż ozimych, z których większość była wykonywana w niesprzyjających warunkach. O dalszej wegetacji tych zbóż zadecydują warunki wilgotnościowe w październiku. W końcu miesiąca niemal zakończono wykopki ziemniaków, natomiast trwał zbiór kukurydzy.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2015=100	VIII 2016=100
Ziarno zbóż podstawowych ^a	46,3	91,4	11,5	100,2	38,2
w tym:					
pszenica	30,5	104,1	8,3	92,5	42,9
żyto	7,2	83,6	1,7	263,4	41,3

^a Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszkankami zbożowymi; bez ziarna siewnego, bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–wrzesień 2016 r. wyniósł 46,3 tys. t i był o 8,6% niższy od zanotowanego rok wcześniej, przy czym żyta skupiono o 16,4% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, a pszenicy – o 4,1% więcej.

We wrześniu br. skupiono 11,5 tys. t zbóż, tj. o 61,8% mniej niż w poprzednim miesiącu, zaś o 0,2% więcej niż przed rokiem. Pszenicy skupiono mniej o 57,1% niż w sierpniu br. i o 7,5% niż we wrześniu 2015 r., natomiast skup żyta zmniejszył się w odniesieniu do zanotowanego w poprzednim miesiącu o 58,7%, natomiast w stosunku do września 2015 r. wzrósł ponad 2,5-krotnie.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	I–IX 2015=100	w tys. t	IX 2015=100	VIII 2016=100
Żywiec rzeźny ^b	211,7	109,6	19,2	109,8	91,3
w tym:					
bydło (bez cieląt)	50,1	103,8	2,2	75,2	120,3
trzoda chlewna	49,2	96,7	3,6	80,5	75,4
drób	110,0	121,0	13,3	132,9	92,6
Mleko ^c	1703,1	104,7	182,0	101,6	95,2

^a W okresie lipiec–wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–wrzesień br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 211,7 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 9,6% więcej niż przed rokiem. W skali roku zwiększyła się podaż podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych, z wyjątkiem trzody chlewnej.

We wrześniu 2016 r. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 19,2 tys. t i był o 8,7% niższy niż w poprzednim miesiącu, ale o 9,8% wyższy niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. zmniejszyła się ilość skupionego żywca wieprzowego (o 24,6%) i drobiowego (o 7,4%), zaś wzrosła – żywca wołowego (o 20,3%). W ujęciu rocznym zwiększył się skup żywca drobiowego (o 32,9%), natomiast odnotowano spadek skupu żywca wołowego i wieprzowego (odpowiednio o 24,8% i 19,5%).

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–IX 2016		IX 2016			I–IX 2016		IX 2016		
	w zł	I–IX 2015= =100	w zł	IX 2015= =100	VIII 2016= =100	w zł	I–IX 2015= =100	w zł	IX 2015= =100	VIII 2016= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	60,98	91,2	59,52	87,2	100,5	73,32	100,3	70,09	93,4	100,4
żyto	49,53	104,1	48,06	102,7	99,7	53,58	105,8	53,12	96,4	105,5
Ziemniaki ^b – za 1 dt	27,66	89,8	26,35	94,2	94,1	116,88	136,9	78,43	67,6	77,5
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	5,74	93,7	6,06	106,7	94,9	5,57	107,1	–	x	x
trzoda chlewna	4,43	105,6	5,14	116,6	99,8	4,01	99,3	–	x	x
drób	3,64	93,8	3,80	89,9	96,4	.	x	.	x	x
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:										
krowa dojna	.	x	.	x	x	3396,67	102,3	–	x	x
jałówka 1-rocza	.	x	.	x	x	1861,11	104,1	1550,00	89,9	93,0
prosię na chów	.	x	.	x	x	149,55	99,9	136,67	94,6	86,2
Mleko – za 1 hl	112,97	93,4	118,51	101,1	105,2	.	x	.	x	x

^a W skupie – bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu i sierpniu – wczesne).

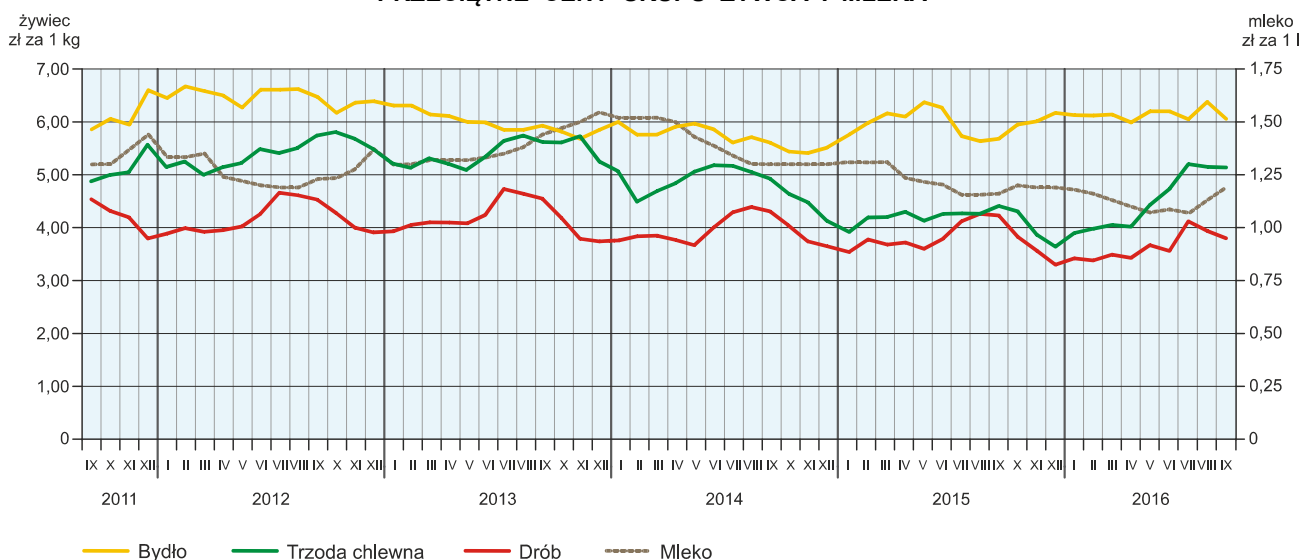
W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. **cena skupu żywca wieprzowego** ukształtowała się na poziomie 4,43 zł za 1 kg i wzrosła o 5,6% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem. W obrocie targowiskowym średnia cena tego surowca osiągnęła 4,01 zł za 1 kg i zmniejszyła się o 0,7% w skali roku. We wrześniu br. za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono 5,14 zł, czyli o 0,2% mniej niż w poprzednim miesiącu, ale o 16,6% więcej niż we wrześniu 2015 r.

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 9,7 wobec 10,2 w sierpniu br. i 8,0 we wrześniu ubiegłego roku.

W okresie styczeń–wrzesień br. średnia cena prosięcia przeznaczonego do dalszego chowu ukształtowała się na poziomie 149,55 zł i była o 0,1% niższa niż przed rokiem. We wrześniu 2016 r. wyniosła ona 136,67 zł i zmniejszyła się w ujęciu miesięcznym i w skali roku odpowiednio o 13,8% i 5,4%.

W okresie trzech kwartałów br., przy zwiększonej podaży, zaobserwowano spadek **ceny skupu żywca drobiowego** w skali roku. Średnia cena 1 kg tego surowca w skupie wyniosła 3,64 zł i była o 6,2% niższa w porównaniu z zanotowaną w takim samym okresie 2015 r. We wrześniu br. zaobserwowano spadek jego ceny zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym. Przeciętna cena skupu 1 kg drobiu rzeźnego w omawianym miesiącu wyniosła 3,80 zł i była niższa o 3,6% niż w sierpniu br. i o 10,1% niż we wrześniu 2015 r.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Średnia **cena skupu żywca wołowego** w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 5,74 zł za 1 kg i była o 6,3% niższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W obrocie targowiskowym średnia cena żywca wołowego wyniosła 5,57 zł za 1 kg i wzrosła o 7,1% w skali roku. We wrześniu br. cena tego surowca w skupie ukształtowała się na poziomie 6,06 zł za 1 kg i zmniejszyła się w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu o 5,1%, ale wzrosła o 6,7% w odniesieniu do września 2015 r.

W okresie styczeń–wrzesień 2015 r. **skup mleka** wyniósł 1703,1 mln l i zwiększył się w ujęciu rocznym o 4,7%. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 112,97 zł za 100 l, tj. o 6,6% niższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. We wrześniu 2016 r. skupiono 182,0 mln l mleka, tj. o 4,8% mniej niż w sierpniu br., ale o 1,6% więcej niż rok wcześniej. Średnia cena mleka za 100 l osiągnęła poziom 118,51 zł i w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 5,2%, a w odniesieniu do zanotowanej w analogicznym miesiącu 2015 r. wzrosła o 1,1%.

W okresie pierwszych trzech kwartałów br. w obrocie targowiskowym za krowę dojną płacono średnio 3396,67 zł, czyli o 2,3% więcej niż przed rokiem, a za jałówkę 1-roczną – 1861,11 zł, tj. o 4,1% więcej niż rok wcześniej. We wrześniu br. cena jałówki 1-roczonej ukształtowała się na poziomie 1550,00 zł, tj. zmniejszyła się o 7,0% w odniesieniu do sierpnia br. i o 10,1% w ujęciu rocznym.

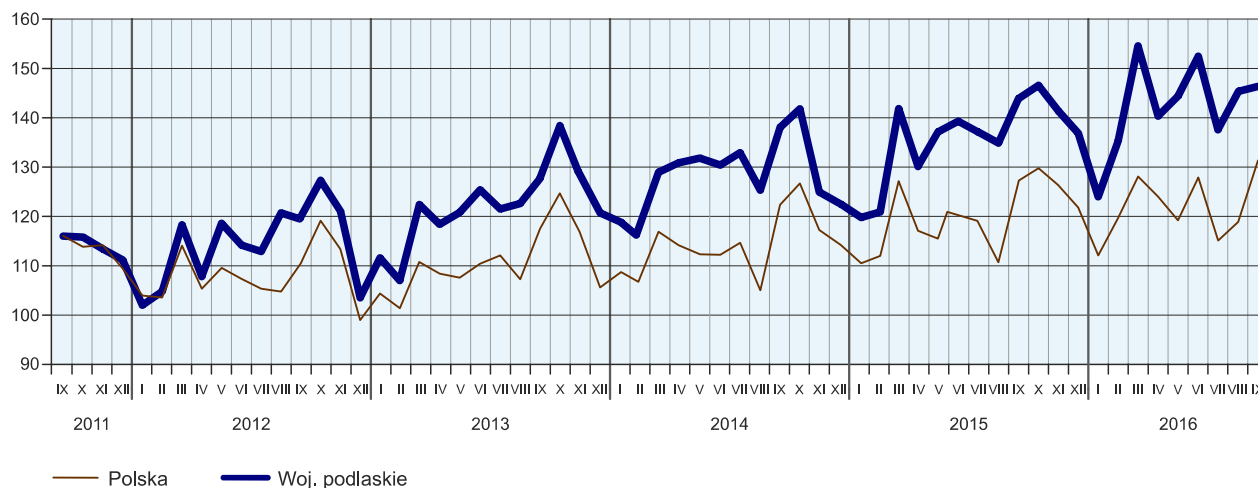
***

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2016 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1854,2 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 0,7% niż przed miesiącem i o 1,7% niż przed rokiem (wówczas zanotowano jej wzrost o 3,5%). Równocześnie nastąpił wzrost (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** w skali roku – wyniósł on 9,3% (przed rokiem zaobserwowano jej spadek o 24,2%).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. **produkcja sprzedana przemysłu** (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 15886,3 mln zł i była (w cenach stałych) o 6,6% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 94,9% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększyła się o 6,6%. Wzrost zanotowano także w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 8,5%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 5,8%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%).

Wyższy niż w okresie styczeń–wrzesień 2015 r. poziom produkcji sprzedanej zaobserwowano w 22 (spośród 27 występujących w województwie) działach przemysłu, a niższy – w 5. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji artykułów spożywczych (o 7,3%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,1%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,9%). Spadek wystąpił m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 8,4%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Sekcje i działy	IX 2016	I–IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	101,7	106,6	100,0
Górnictwo i wydobywanie	106,6	108,5	1,6
Przetwórstwo przemysłowe	101,8	106,6	94,9
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	100,3	107,3	55,6
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	101,6	100,9	7,9
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	95,6	107,0	1,3
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	110,0	107,1	6,9
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	117,3	112,0	2,0
wyrobów z metali ^Δ	98,7	105,2	2,5
urządzeń elektrycznych	84,6	89,8	1,6
maszyn i urządzeń ^Δ	90,9	91,6	5,1
mebli	135,3	123,6	2,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	69,4	100,1	1,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	109,9	105,8	2,3

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień 2016 r. wyniosła (w cenach bieżących) 323,5 tys. zł i była (w cenach stałych) o 3,0% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto i przeciętnego zatrudnienia odpowiednio o 4,4% i 3,5%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 504,4 mln zł, czyli o 22,7% wyższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu, ale o 0,8% niższym niż we wrześniu ubiegłego roku.

W ciągu dziewięciu miesięcy 2016 r. sprzedaż produkcji w budownictwie osiągnęła wartość 3237,4 mln zł, co oznacza spadek o 6,6% w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 338,9 tys. zł i zmniejszyła się o 10,7% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 4,6% i 2,8%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana we wrześniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 161,6 mln zł (co stanowiło 32,0% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu oraz przed rokiem odpowiednio o 32,7% i 9,3%.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2016 r. produkcja budowlano-montażowa, która w omawianym okresie stanowiła 32,4% produkcji sprzedanej w budownictwie, osiągnęła wartość 1049,3 mln zł i zmniejszyła się o 3,6% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	IX 2016	I–IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	109,3	96,4	100,0
Budowa budynków ^Δ	85,8	103,5	50,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	118,2	79,8	21,7
Roboty budowlane specjalistyczne	145,8	100,2	28,0

W odniesieniu do okresu styczeń–wrzesień 2015 r. spadek produkcji budowlano-montażowej zaobserwowano w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 20,2%), natomiast wzrost produkcji odnotowano w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 3,5%) oraz w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 0,2%).

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 38,2%) oraz liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 32,3%), zwiększyła się natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 66,6%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. **przekazano do użytkowania** 235 mieszkań, tj. o 145 mniej niż przed rokiem. W badanym miesiącu inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 181 mieszkań (77,0% ogółu), a podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem – 54 mieszkania (23,0%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 42,1% i 57,9%. Mieszkania wybudowane w województwie podlaskim we wrześniu br. stanowiły 1,7% ich ogólnej liczby w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień 2016 r. oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2015=100	
O g ó ł e m	2961	100,0	100,0	108,3
Indywidualne	1508	50,9	99,5	155,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1377	46,5	95,3	59,4
Spółdzielcze	61	2,1	6100	61,6
Komunalne	15	0,5	x	59,2

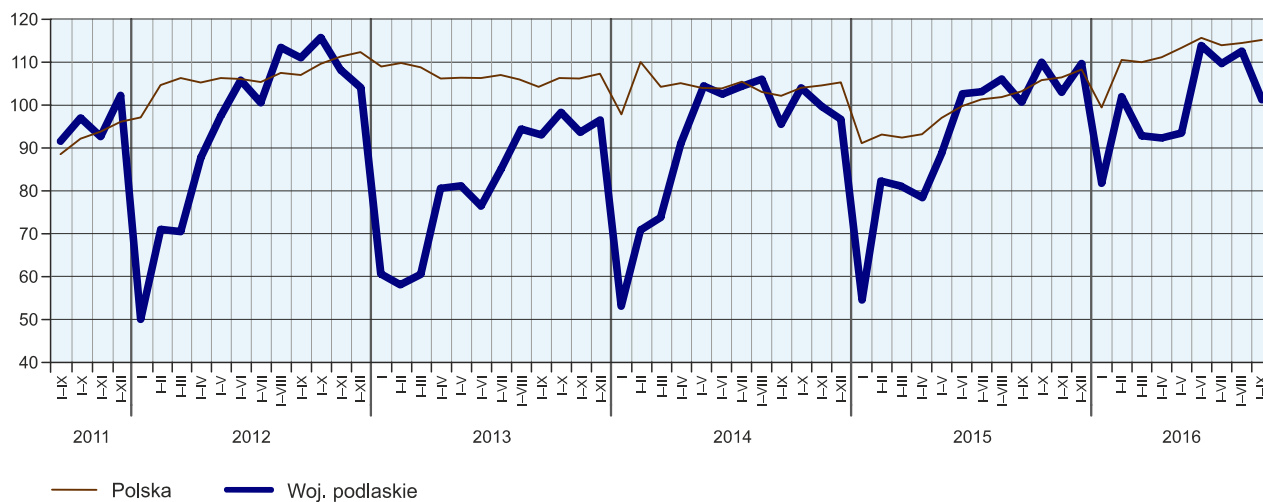
W okresie styczeń–wrzesień 2016 r, podobnie jak rok wcześniej, oddano do użytkowania 2961 mieszkań. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, spółdzielnie oraz gminy. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zanotowano w budownictwie spółdzielczym (ponad 60-krotny), zaś spadek – w budownictwie indywidu-

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

alnym (o 0,5%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 4,7%). W omawianym okresie w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2,6% ogółu mieszkań zrealizowanych w Polsce.

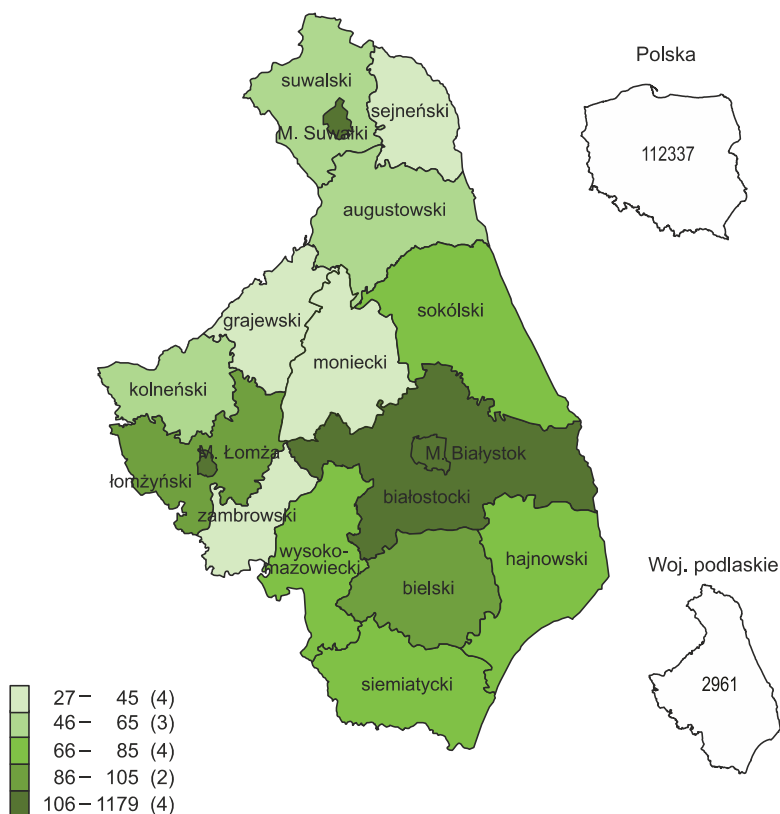
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 108,3 m² i była o 0,2 m² mniejsza niż przed rokiem. Spadek przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania stwierdzono w budownictwie indywidualnym (o 4,2 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2016 R.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W ciągu dziewięciu miesięcy br. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w mieście Białystok (1179), powiecie białostockim (645) oraz miastach Łomża (182) i Suwałki (159). Najmniej wybudowano ich w powiatach: sejneńskim (27), monieckim (34), grajewskim (42) oraz zambrowskim (43). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: sokólskim (181,7 m²), zambrowskim (177,6 m²), suwalskim (174,4 m²) i bielskim (169,5 m²), zaś najmniejsze wybudowano w miastach: Białystok (75,1 m²), Suwałki (76,4 m²) oraz Łomża (86,0 m²).

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 320 mieszkań (o 32,3% mniej niż przed rokiem). Uzyskali je inwestorzy indywidualni oraz deweloperzy – odpowiednio 73,8% i 26,2% ogólnej ich liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 743 mieszkań (o 66,6% więcej niż rok wcześniej), z tego 69,0% przypadło na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 31,0% – na budownictwo indywidualne.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień 2016 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2015=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2015=100
O g ó ł e m	3321	100,0	81,1	3402	100,0	99,8
Indywidualne	2012	60,6	89,3	1755	51,6	95,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1172	35,3	66,7	1437	42,3	92,6
Spółdzielcze	135	4,0	x	144	4,2	x
Komunalne	2	0,1	2,4	56	1,6	207,4
Spoleczne czynszowe	–	–	x	10	0,3	x

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 3321 mieszkań (o 18,9% mniej niż rok wcześniej), wśród których większość stanowiły mieszkania indywidualne. Jednocześnie rozpoczęto budowę 3402 mieszkań (o 0,2% mniej niż przed rokiem), a dominowały wśród nich również inwestycje indywidualne.

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2016 r. **sprzedaż detaliczna towarów** (w cenach bieżących) w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 6,0%, a w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. spadła o 10,8%, podczas gdy rok wcześniej utrzymała się na niezmiennym poziomie w ujęciu rocznym. **Sprzedaż hurtowa**, analogicznie jak przed rokiem, była niższa w odniesieniu do zanotowanej we wrześniu poprzedniego roku (o 0,6%).

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zmniejszyła się o 11,1%. Wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży ubiegłorocznego poziomu nie uzyskano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (spadek o 35,9%) oraz w jednostkach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (spadek o 22,4%), natomiast wzrost sprzedaży utrzymał się w jednostkach zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 10,6%) oraz prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 5,6%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	89,2	88,9	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	57,0	77,6	9,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	120,4	105,6	10,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	112,3	110,6	36,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	132,6	138,7	7,8
Włókno, odzież, obuwie	93,3	95,8	2,9
Meble, RTV, AGD	121,3	98,5	3,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	46,2	57,8	3,2
Pozostałe	65,8	64,1	22,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Podmioty handlowe we wrześniu 2016 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) niższą o 4,3% od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 0,6% niż we wrześniu poprzedniego roku (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zaobserwowano spadek odpowiednio o 4,7% i 6,2%).

W okresie styczeń–wrzesień 2016 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 1,1%, a w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła o 6,4%.

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2015 r.													
B – 2016 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A	97,8	97,7	98,0	98,3	98,4	98,5	98,5	98,5	98,9	98,9	99,0	98,8
	B	100,1	100,5	100,9	100,9	100,8	100,9	101,3	101,1	101,4			
poprzedni miesiąc = 100	A	100,1	99,9	100,2	100,3	100,1	100,1	100,0	100,1	100,3	100,1	100,1	99,7
	B	101,4	100,4	100,4	100,0	99,9	100,1	100,3	99,8	100,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,8	100,2	100,3	100,3	100,5	100,5	100,4	100,2	100,5	101,0	101,0	101,0
	B	102,3	102,8	103,0	102,7	102,5	102,5	102,8	102,6	102,6			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	63,8	63,9	62,2	60,0	57,7	55,5	55,2	54,7	53,8	53,2	53,9	55,0
	B	58,2	58,1	56,2	53,8	51,9	50,3	50,0	50,0	49,0			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	13,5	13,5	13,2	12,8	12,3	11,9	11,9	11,8	11,6	11,5	11,6	11,8
	B	12,3*	12,3	11,9*	11,5	11,1	10,8	10,7	10,7	10,5			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	2022	2349	2883	2794	3021	2881	2557	2633	2782	2445	1806	1213
	B	1993	2779	3047	3386	2833	2813	2610	2835	2884			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	76	63	48	35	40	28	36	34	29	41	50	76
	B	72	46	41	29	27	24	28	26	23			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3266,39	3234,30	3475,78	3404,61	3346,54	3391,60	3516,73	3432,55	3493,36	3486,49	3458,15	3792,61
	B	3415,87	3436,70	3574,51	3622,92	3488,96	3580,57	3636,06	3607,92	3622,95			
poprzedni miesiąc = 100	A	86,9	99,0	107,5	98,0	98,3	101,3	103,7	97,6	101,8	99,8	99,2	109,7
	B	90,1	100,6	104,0	101,4	96,3	102,6	101,5	99,2	100,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,7	103,0	104,3	104,1	102,8	103,3	104,7	103,9	104,2	102,9	106,0	100,9
	B	104,6	106,3	102,8	106,4	104,3	105,6	103,4	105,1	103,7			
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	97,8	.	.	98,8	.	.	99,1	.	.	99,2
	B	.	.	98,9	.	.	98,5	.	.	.			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Wskaźniki cen (dok.):											
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100	A 105,3	102,6	92,1	102,1	90,6	98,4	106,6	98,3	111,9	89,5	102,9	105,6
	B 99,4	94,0	94,7	106,2	99,8	103,0	93,2	99,0	102,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 92,8	99,2	88,5	84,7	77,7	79,9	100,9	96,5	115,7	105,9	102,2	103,6
	B 97,4	89,3	91,8	95,5	105,3	110,1	96,3	96,9	88,6			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 104,4	103,9	103,0	98,9	104,5	98,5	91,4	98,3	100,7	104,8	101,1	102,5
	B 99,5	99,8	100,2	97,6	103,5	100,1	97,5	105,5	94,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 96,0	103,9	107,0	103,1	106,7	107,0	102,2	98,8	101,3	109,5	111,2	111,9
	B 106,6	102,3	99,5	98,2	97,3	98,9	105,5	113,2	106,7			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 94,8	107,3	100,0	102,2	96,2	103,1	100,2	99,6	103,6	97,7	89,7	94,2
	B 107,1	102,1	101,6	99,4	110,1	106,9	109,8	99,1	99,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 77,5	95,0	89,7	88,9	81,7	82,3	82,6	84,3	89,4	92,9	86,3	88,1
	B 99,5	94,7	96,3	93,6	107,1	111,0	121,6	121,0	116,6			
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	A 7,7	8,1	8,4	8,8	8,2	9,0	8,9	8,1	8,0	7,8	7,3	6,8
	B 7,0	7,4	7,3	7,5	8,7	8,6	9,8	10,2	9,7			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	A 97,9	100,8	117,4	91,9	105,1	101,6	98,5	98,3	106,7	101,5	96,7	96,8
	B 90,6	109,1	114,3	90,6	103,1	105,6	90,2	105,7*	100,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 101,6	104,6	109,8	99,0	104,0	105,6	102,9	107,4	103,5	103,3	112,9	111,5
	B 103,2	111,7	108,8	107,3	105,3	109,4	100,2	107,8*	101,7			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	A 47,0	76,1	120,9	116,0	89,2	140,1	111,7	84,6	108,8	116,6	104,1	128,1
	B 36,9	95,0	114,8	109,0	117,6	104,0	104,3	94,6	132,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 98,9	67,2	75,1	75,3	63,1	81,8	92,0	79,3	75,8	80,1	94,5	100,3
	B 78,7	98,2	93,3	87,6	115,5	85,8	80,1	89,6	109,3			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE													
A – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
B – 2016 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..	A	297	661	921	1080	1391	1956	2279	2581	2961	3418	3903	4762
	B	439	813	1050	1276	1567	2160	2412	2726	2961			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	103,5	116,2	110,2	86,7	85,2	100,2	99,0	100,1	104,6	104,0	102,6	113,5
	B	147,8	123,0	114,0	118,1	112,7	110,4	105,8	105,6	100,0			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	78,5	103,5	128,6	93,3	103,7	103,1	100,6	96,6	96,7	96,0	92,1	124,8
	B	69,9	102,4	119,7	96,7	98,1	102,5	100,0	103,2	94,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	94,9	94,8	100,0	88,1	97,4	108,6	101,9	98,7	100,0	96,9	105,2	108,1
	B	96,3	95,2	88,7	91,9	86,9	86,4	85,9	91,7	89,2			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	A	.	.	3,6	.	.	3,5	.	.	3,4	.	.	3,1
	B	.	.	4,0	.	.	4,0	.	.	.	.	.	.
netto ^d	A	.	.	3,1	.	.	3,1	.	.	2,9	.	.	2,6
	B	.	.	3,2	.	.	3,4	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł													
	A	.	.	206,6	.	.	587,1	.	.	856,1	.	.	1323,6
	B	.	.	185,0	.	.	468,1	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	123,2	.	.	146,9	.	.	124,1	.	.	117,7
	B	.	.	89,6	.	.	79,7	.	.	.	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)													
	A	98282	98354	98412	98615	98871	99059	99235	99409	99575	99780	99548	99309
	B	99218	99370	99554	99656	99899	99554	99545	99671	99777			
w tym spółki handlowe	A	5984	6032	6081	6124	6172	6219	6261	6305	6343	6393	6431	6490
	B	6510	6568	6618	6669	6726	6771	6801	6875	6936			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	761	764	775	790	790	791	793	795	799	800	800	805
	B	819	830	841	849	857	862	863	872	881			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.